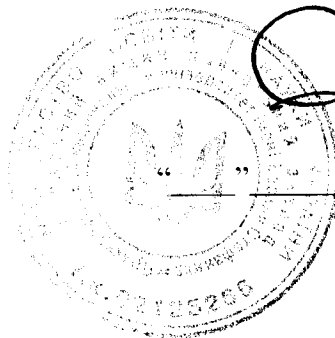

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Шарин С.В.

_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І СВІТОВА ПОЛІТИКА

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Івано-Франківськ, 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні відносини і світова політика» для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». ___ с.

Розробник:

Гаврилишин П.М. – к. і. н., доцент кафедри міжнародних відносин.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від “8” сервня 2021 р. № 13

Завідувач кафедри міжнародних відносин

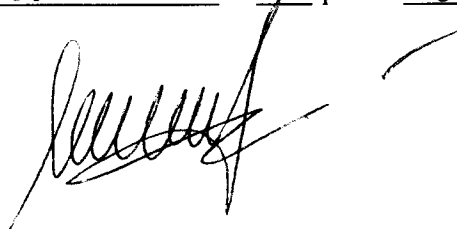

Стецюк Н.М.

Схвалено методичною комісією факультету історії, політології і міжнародних відносин.

Протокол від “25” сервня 2021 р. № 10

Голова

Кугутяк М.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 29 “Міжнародні відносини”	Нормативна	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		2-й	-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		II-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		12 год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
60 год.	__ год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 34 % : 66 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Міжнародні відносини і світова політика**» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Мета дисципліни: ознайомлення студентів з теоретичними основами міжнародних відносин, процесами формування та розвитку систем міжнародних відносин, політичними, соціально-економічними та культурними зв'язками між основними гравцями в системі сучасних міжнародних відносин, сформуванню розуміння ролі і місця України у сучасному світі; поглибити та удосконалити вміння та навички необхідні для комплексного аналізу основних явищ, подій та процесів світової політики..

Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Міжнародні відносини і світова політика» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо:

- теоретичних основ міжнародних відносин;
- процесів формування та розвитку систем міжнародних відносин;
- політичних, соціально-економічних та культурних зв'язків між основними гравцями в системі сучасних міжнародних відносин;
- основних тенденцій світової політики др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.;
- комплексного аналізу основних явищ, подій та процесів світової політики;
- сформуванню розуміння ролі і місця України у сучасному світі;

Міждисциплінарні зв'язки: «Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)», «Історія міжнародних відносин», «Сучасні тенденції світової політики», «Теорія міжнародних відносин», «Основи міжнародної безпеки», «Основи геополітики та теорії цивілізації», «Зовнішня політика країн Азії, Африки та Латинської Америки», «Зовнішня політика країн Північної Америки».

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою мовою як усно так і письмово.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрям досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

Програмні результати навчання:

РН1. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини в період «холодної війни»

Тема 1. Формування біполярної системи міжнародних відносин.

Початок “холодної війни”

1. Друга світова війна: причини, хід, наслідки.
2. Загальна характеристика Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
3. Утвердження при владі в країнах Центрально-Східної Європи прорадянських режимів. Загострення стосунків між СРСР та Югославією.
4. Загострення протистояння між Сходом і Заходом в останній третині 1940-х рр.
5. Створення військово-політичних блоків держав.

Тема 2. Розвиток європейської системи міжнародних відносин в умовах протистояння між військовими і політичними блоками та політики розрядки міжнародної напруженості

1. Суперечливі тенденції у стосунках між Сходом і Заходом у II половині 50 – початку 60-х рр. XX ст.
2. Дипломатична діяльність провідних держав діяльність, зорієнтована на скорочення засобів масового знищення.
3. Наростання внутрішніх протиріч у країнах соцтабору впродовж 50 – 60-х рр. XX ст.

Тема 3. Регіональні конфлікти в умовах біполярного світу та пошук “третього шляху”

1. Створення Ізраїлю. Арабо-ізраїльська війна 1948 рр. Суецька криза. «Шестиденна війна».
2. Франко-в'єтнамський конфлікт. Женевська конференція 1954 р. Корейська війна та позиції супердержав. Створення КНР та позиції великих держав.
3. Стратегія спільного з партнером пошуку шляху вирішення проблеми (ведення переговорів на основі інтересів).
4. Причини деколонізації. Декларація про надання незалежності колоніальним країнам і народам. Хвилі деколонізації.
5. Пошук «третього шляху» у біполярному світі і Бандунзька конференція країн Азії та Африки (1955 р.). Початок формування руху неприєднання. Белградська конференція (1961 р.).
6. Прихід до влади на Кубі Ф.Кастро. Зіткнення радянсько-американських інтересів на Кубі. Карибська криза. Конфлікти у Конго та Ефіопії.

Тема 4. Міждержавні стосунки 1970-х рр. “Перерва” у “холодній війні” та зрив політики розрядки

1. Нарада з безпеки і співробітництва в Європі.
2. Радянсько-американські міждержавні стосунки 70-х рр. XX ст. Співпраця провідних держав світу у сфері обмеження ядерних озброєнь.
3. «Афганська авантюра» СРСР та зростання напруження по вісі Схід-Захід у кінці 1970 – на початку 1980-х рр.
4. Впливові світові держави у військових конфліктах на поч. 1980-х рр.

Змістовий модуль 2. Ліквідація біполярної системи міжнародних відносин. Міжнародні процеси на рубежі XX – XXI ст.

Тема 5. Другий етап розрядки у стосунках між Сходом і Заходом. Наслідки припинення “холодної війни” на світові процеси

1. Еволюція зовнішньої політики СРСР після приходу до влади М.Горбачова.
2. Міжнародні та внутрішні чинники, що дозволили створити єдину німецьку державу. Падіння Берлінського муру.

3. “Доктрина невтручання” М.Горбачова. “Антикомуністичні” революції в країнах Центрально-Східної Європи. Розпад ОВД і РЕВ.

4. Міжетнічні конфлікти на території Югославії у I половині 1990-х рр. Створення СРЮ. Втручання ООН та НАТО.

Тема 6. Зовнішня політика провідних держав світу на рубежі ХХ – ХХІ ст.

1. Глобалізація. Тенденції сучасних міжнародних відносин. Монополярність, поліполярність, мультиполярність

2. Зовнішня політика США після завершення “холодної війни”.

3. Російська Федерація у світових процесах на сучасному етапі.

4. КНР в міжнародних відносинах на початку ХХІ ст.

Тема 7. Європейська інтеграція

1. Перші ініціативи, пов’язані із створенням єдиної Європи. Європейське співтовариство вугілля та сталі. Європейське економічне співтовариство. Європейське співтовариство з атомної енергії.

2. Етапи розширення європейських співтовариств. Інституційне становлення. Єдиний Європейський Акт (1986 р.). Угода про Європейський Союз (1992 р.). Амстердамська угода (1997 р.). Запровадження євро.

3. Угода про Конституцію ЄС. Лісабонська угода та її значення для подальшої розбудови ЄС.

4. Основні інституції ЄС та їхні функції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		П	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Сутність та особливості міжнародних переговорів на сучасному етапі						
Тема 1. Формування біполярної системи міжнародних відносин. Початок “холодної війни”	14	2	4	-	-	8
Тема 2. Розвиток європейської системи міжнародних відносин в умовах протистояння між військовими і політичними блоками та політики розрядки міжнародної напруженості	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Регіональні конфлікти в	12	2	2	-	-	8

умовах біполярного світу та пошук “третього шляху”						
Тема 4. Міждержавні стосунки 1970-х рр. “Перерва” у “холодній війні” та зрив політики розрядки	12	2	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	50	8	10	-	-	32
Змістовий модуль 2. Ліквідація біполярної системи міжнародних відносин. Міжнародні процеси на рубежі ХХ – ХХІ ст.						
Тема 5. Другий етап розрядки у стосунках між Сходом і Заходом. Наслідки припинення “холодної війни” на світові процеси	14	2	4	-	-	8
Тема 6. Зовнішня політика провідних держав світу на рубежі ХХ – ХХІ ст.	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Європейська інтеграція	14	-	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	40	4	8	-	-	28
Усього годин	90	12	18			60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	2	3
1	Формування біполярної системи міжнародних відносин. Початок “холодної війни”	4
2	Розвиток європейської системи міжнародних відносин в умовах протистояння між військовими і політичними блоками та політики розрядки міжнародної напруженості	2
3	Регіональні конфлікти в умовах біполярного світу та пошук “третього шляху”	2
4	Міждержавні стосунки 1970-х рр. “Перерва” у “холодній війні” та зрив політики розрядки	2
5	Другий етап розрядки у стосунках між Сходом і Заходом. Наслідки припинення “холодної війни” на світові процеси	4
6	Зовнішня політика провідних держав світу на рубежі ХХ – ХХІ ст.	2
7	Європейська інтеграція	2
	Разом	18

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних занять. Мета виконання самостійної роботи з дисципліни «Переговорний процес у

міжнародній практиці»: оптимізація пізнавальної діяльності студентів, спрямованої на розширення, удосконалення і закріплення знань, отриманих в ході аудиторних занять. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає:

1. Підготовку до аудиторних занять;
2. Самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни та проходження тестування за результатами опрацювання;
3. Підготовку до колоквиуму.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
	Тема 1. Формування біполярної системи міжнародних відносин. Початок “холодної війни”	8
	Тема 2. Розвиток європейської системи міжнародних відносин в умовах протистояння між військовими і політичними блоками та політики розрядки міжнародної напруженості	8
	Тема 3. Регіональні конфлікти в умовах біполярного світу та пошук “третього шляху”	8
	Тема 4. Міждержавні стосунки 1970-х рр. “Перерва” у “холодній війні” та зрив політики розрядки	8
	Тема 5. Другий етап розрядки у стосунках між Сходом і Заходом. Наслідки припинення “холодної війни” на світові процеси	8
	Тема 6. Зовнішня політика провідних держав світу на рубежі ХХ – ХХІ ст.	8
	Тема 7. Європейська інтеграція	12
	Разом	60

7. Колоквиум

(виконується в межах самостійної роботи)

На самостійне опрацювання під час курсу «МВ і СП» дається книга «Велика шахівниця: панування Америки і її геостратегічні імперативи» (The Grand Chessboard: American Primacy and Its Geostrategic Imperatives, 1997), написана Збігневом Бжезінським. Контроль, оцінювання та перевірка засвоєння змісту книги відбувається у формі колоквиуму.

На опрацювання книги виділяється 6 тижнів. Колоквиум – новий для студентів термін у навчанні, який вони мають засвоїти: одна з форм навчання – бесіда викладача із студентами (у вигляді обговорення книги), з метою оцінки та підвищення рівня знань. Детальніше це виглядає наступним чином: студент має підготувати конспект книги в зошиті на 12 сторінок. Наприклад, суть одного розділу записується на одній-двох сторінках. Студенту рекомендується писати коротко дійсно головні думки, а не бездумно переписувати все, що

попало. Конспектування книги має виробити навички працювати з науковою літературою та вміння виділяти головні думки.

Прочитавши з часом свій конспект він мав би з легкістю відновити в своїй пам'яті і розумінні зміст та основні ідеї книги. На колоквіумі кожному надається до 10 хв. часу, щоб дати усні відповіді на 3 питання, які озвучує викладач: на питання – одразу відповідь. Опитування-бесіда із студентом проводиться у присутності усієї групи, що підвищує об'єктивність оцінки викладача, адже усі інші студенти чують відповідь свого колеги. Студентам попередньо надається перелік орієнтовних питань на колоквіумі.

8. Методи навчання

У ході вивчення навчальної дисципліни «Переговорний процес у міжнародній практиці» використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи активізації та мотивації навчально-пізнавальної діяльності, а також методи контролю. Перша група методів представлена словесними (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут), наочними (спостереження, демонстрування) та практичними (індивідуальна робота) методами. З метою активізації та мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів використовуються пояснювально-наочний проблемний виклад, інтерактивний та дослідницький методи. Для перевірки рівня засвоєння знань, умінь та навичок використовуються методи усного та письмово контролю.

Відповідно до логіки руху змісту навчального матеріалу в рамках дисципліни застосовуються як індуктивні, так і дедуктивні методи. Під час вивчення дисципліни застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

В міру особливостей навчального процесу, обумовлених епідемією COVID-19, зросла роль інноваційних методів навчання, в першу чергу методів дистанційного навчання (використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів, застосування платформ Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex для організації відео конференцій тощо).

9. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль з дисципліни «Переговорний процес у міжнародній практиці» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійного опрацьованої додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацьовання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 20 балів. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною

системою. У кінці семестру сума всіх оцінок ділиться на кількість оцінок, далі вона ділиться на 10 та множиться на 4.

Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем, визначених для семінарських занять, студент може отримати максимально 15 балів.

Навики роботи із науковою літературою, вміння аналізувати монографію, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом підготовки та проходження колоквиуму. Колоквиум оцінюється максимально у 10 балів.

Студентам також пропонується самостійне опрацювання наукових джерел, які є знаковими для відповідної дисципліни. Контроль засвоєння відповідних знань здійснюється у тестовій формі та максимально оцінюється у 5 балів.

Підсумковий семестровий контроль дисципліни здійснюється у формі екзамену та передбачає виконання письмових екзаменаційних завдань, які містять як розгорнуті, так і тестові завдання. На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, які потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань. Перед екзаменами у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань містяться у силабусі, а також доводяться до здобувачів вищої освіти лектором на консультації.

Бали за теми, винесені на семінарські заняття	Бали за теми, винесені на лекційні заняття	Бали за колоквиум	Бали за самостійне опрацювання додаткової літератури	Екзамен	Максимальна кількість балів
1	2	3	4	5	6
Максимально 20	Максимально 15	Максимально 10	Максимально 5	Максимально 50	100

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення

наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Студент має змогу також отримати **додаткові бали**, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проекті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.

Шкала оцінювання

Університетська	Оцінка ECTS	Національна
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	задовільно
50 – 59	E	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-25	ґ	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

10. Перелік питань для екзамену

1. Перші кроки на шляху створення Організації Об'єднаних Націй. Конференція в Думбартон-Оксі.
2. Установча конференція Організації Об'єднаних Націй в Сан-Франциско.
3. Покарання військових злочинців.
4. Паризька мирна конференція і врегулювання відносин з колишніми союзниками Німеччини.
5. Вирішення австрійського питання.
6. Політика СРСР в країнах Центрально-Східної Європи у другій половині 1940 – на початку 1950-х рр. Конфлікт між радянським Союзом та Югославією.
7. Зміна зовнішньополітичної стратегії США у II половині 40-х рр. XX ст. Доктрина стримування.
8. Спроба ідеологічної та економічної консолідації країн соцтабору. Інформбюро. РЕВ.
9. Створення військово-політичних блоків держав.
10. Загальна характеристика Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
11. “Холодна війна” як нове явище в міжнародних відносинах.
12. Ялтинсько-Потсдамські рішення щодо Німеччини.
13. Німецькі землі в перші післявоєнні роки.
14. Перша Берлінська криза. Створення німецьких держав.
15. ФРН та НДР на міжнародній арені у I половині 1950-х рр.
16. Суперечливі тенденції у стосунках між Сходом і Заходом у II половині 50 – початку 60-х рр. XX ст.
17. Дипломатична діяльність провідних держав діяльність, зорієнтована на скорочення засобів масового знищення.
18. Наростання внутрішніх протиріч у країнах соцтабору впродовж 50 – 60-х рр. XX ст.
19. Створення Ізраїлю. Арабо-ізраїльські війни.
20. Південно-Східна Азія в умовах біполярного світу.
21. Розпад колоніальної системи. Причини, етапи та проблеми.
22. Рух неприєднання як новий фактор міжнародних відносин.
23. Карибська криза та події I половини 1970-х рр. у Чилі.
24. Регіональні конфлікти на Африканському континенті.
25. Нормалізація стосунків між Сходом та Заходом у кінці 60-х – I половині 70-х рр. XX ст.
26. Спроба врегулювання арабо-ізраїльського протистояння.
27. Нарада з безпеки і співробітництва в Європі.

28. Радянсько-американські міждержавні стосунки 70-х рр. ХХ ст. Співпраця провідних держав світу у сфері обмеження ядерних озброєнь.
29. «Афганська авантюра» СРСР та реакція на неї західних держав.
30. Суперечливі тенденції міжнародних відносин у кінці 70 – на початку 80-х рр. ХХ ст.
31. Зміна зовнішньополітичної стратегії СРСР у середині 1980-х рр.: причини та наслідки. Кардинальні трансформації у радянсько-американських відносинах.
32. Ситуація у ФРН та НДР у другій половині 80-х рр. Утворення єдиної держави.
33. Вплив другої фази розрядки на ситуацію у Центрально-Східній Європі. Розпад східного блоку.
34. Розпад Югославії.
35. Наростання децентралістичних тенденцій у СРСР. Розпад Союзу. Створення СНД.
36. Еволюційні процеси в СНД.
37. Регіональні конфлікти в країнах колишнього Радянського Союзу.
38. Зовнішня політика США після завершення “холодної війни”.
39. Російська Федерація у світових процесах на сучасному етапі.
40. КНР в міжнародних відносинах на початку ХХІ ст.
41. Міжнародні відносини на рубежі ХХ – ХХІ ст.: становлення і характерні особливості.
42. Глобалізація та її наслідки для світової політики.
43. Перспективи еволюції системи міжнародних відносин.
44. ООН на сучасному етапі: дискусії навколо реформ та нові шляхи розв’язання конфліктів.
45. Інституціалізація безпеки і співробітництва в Європі на прикладі ОБСЄ та Ради Європи.
46. НАТО у ХХІ ст.: стан та перспективи.
47. Передумови та початок формування Європейських Спільнот.
48. Поглиблення та розширення процесу об’єднання. Створення ЄС.
49. Спроба оптимізації діяльності об’єднаної Європи. Прийняття Договору про запровадження конституції.
50. Реформування Європейського Союзу в рамках Лісабонського договору.
51. Інституційні засади ЄС.

11. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. *Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

2. *Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

(ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>).

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Невідповідна поведінка під час заняття Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

12. Методичне забезпечення

Тексти лекцій; плани семінарських занять; зразки контрольного тестування і завдань для поточного тестування; список літератури.

13. Рекомендована література

- Булик, М. В. Міжнародні відносини та зовнішня політика Китаю в історичній ретроспективі: навч. посібник. – К. : Ліра-К, 2021. – 234 с.
- Гаврилишин П. Демографічний розвиток Центрально-Східної Європи у першій пол. ХХІ ст. та його вплив на міжнародні відносини / П. Гаврилишин // Вісник Прикарпатського університету. Історія. – 2016. – Вип. 28. – С. 64–69.
- Гаврилишин П., Чорненький Р. Депортація польського населення міста Станіслава у 1944–1946 рр. // *Wojna zmieniła wszystko, Stanisławów i Ziemia Stanisławowska w dobie wojny, okupacji i „wyzwolenia” (1939–1945): T. II Administracja – Kultura*, – 2019. – Warszawa – Iwano-Frankiwnsk – С. 107 – 137.
- Гаврилишин П. Проблема встановлення східного кордону Польщі в системі міжнародних відносин в роки Другої світової війни / П. Гаврилишин // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. – 2015. – Ч. 27. – С. 139–146.
- Дерещук Т., Гаврилишин П. Європейське поліцейне агентство в контексті безпекового виміру функціонування ЄС // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2022. – Т. 46. – С. 69 – 78.
- Європейська інтеграція: навч. посібник / за ред. М.І.Макаренка та ін. – К. : ЦУЛ, 2018. – 344 с.
- Європейська та євроатлантична інтеграція : навчальний посібник / за ред. О.М.Лютак. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 376 с.
- Кириченко, В. М. Політичні системи світу : кредитно-модульний курс: навч. посібник. – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2017. – 218 с.
- Конфлікти, що змінили світ: Н.Іщенко та ін. – Х. : Фоліо, 2020. – 186 с.
- Кордон, М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: навч. посібник. – Рек.МОН. – К. : ЦУЛ, 2017. – 172 с.
- Крушинський, В. Ю. Ялтинсько – Потсдамська система міжнародних відносин: факти, події, коментарі: навч. посібник / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжола. – 2-е вид., випр. – К. : ВПЦ "Київський ун-т", 2015. – 195 с.
- Лісовський, П. М. Міжнародні відносини : ментальність, геополітика, глобалізація: навч. посібник. – К. : Кондор-видавництво, 2020. – 156 с.
- Мартиненко, А. К. Міжнародні відносини 1945 – 1975 років: навч. посіб. – Рек. МОН. – К. : Ліра-К, 2021. – 366 с.
- Міжнародні відносини: навч. посібник / Оборський Г.О. та ін. – К. : Каравела, 2019. – 178 с.
- Міжнародні відносини: навч. посібник / Оборський Г.О. та ін. – К. : Каравела, 2019. – 178 с.
- Міжнародні відносини та світова політика : підручник / кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський ; за ред. В. А. Манжоли. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. – 863 с.
- Сич, О. І. Світ у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. : основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку: навч. посібник / Олександр Іванович Сич, А. В. Мінаєв. – Рек. МОН. – Чернівці : Наші книги, 2010. – 200 с.

Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / Френсіс Фукуяма ; пер.з англ. Т.Цимбал, Р.Корнута. – К. : Наш формат, 2019. – 608 с.

Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу; пер.з англ. М.М.Климчук. – К. : Основи, 2019. – 376 с.

Цимбалістий, В. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. – 3-тє вид., стереотип. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 360 с.

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.